

Slovenija in projekti Nature 2000

LIFE Stržen finalist evropske nagrade Natura 2000

Notranjski park je s prijavo izboljšanje stanja območij Natura 2000 na presihajočem Cerkniškem jezeru z renaturacijo struge Stržena leta 2022 slavil zmago na 1. slovenski nagradi Natura 2000 v kategoriji varstvo vrst in habitatnih tipov v območjih Nature 2000. Letos pa so se uvrstili tudi med finaliste evropske nagrade Natura 2000.

Srečanje akterjev s področja monitoringa Nature 2000

Na Nacionalnem inštitutu za biologijo so v začetku marca 2024 gostili srečanje sodelavcev LIFE integriranega projekta za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji. Na dogodku so se partnerji seznanili z napredkom aktivnosti za pripravo nacionalne monitoring sheme ter razvojem in testiranjem protokolov za monitoring vrst, habitatnih tipov ter območij Nature 2000.

Zaključek projekta LIFE Lynx: kako kaže risom v prihodnje?

S koncem marca se je zaključil mednarodni projekt reševanja risov pred izumrtjem, LIFE Lynx. V dobrih šestih letih so v Slovenijo in na Hrvaško pripeljali 18 karpatskih risov in zabeležili več kot 30 mladičev doseljenih risov. V Sloveniji imamo tako okoli 50 odraslih risov, približno 40 v južnem delu populacije in vsaj 10 v slovenskih Alpah. V prihodnje je cilj, da se oba dela populacije povežeta, kar je nujno za dolgoročno ohranitev risov pri nas.

Projekt JeloviZA se zaključuje

V aprilu se zaključuje dvoletni projekt za izboljšanje stanja ekosistemov in ohranjanje kvalifikacijskih vrst na območju Natura 2000 na Jelovici ter priprava modela upravljanja, ki v odločevalskih procesih upošteva ekosistemske storitve. Sodelavci projekta JeloviZA so s povezovanjem prebivalcev in občin ter varstva narave,

gozdarstva in turizma oblikovali tudi Model upravljanja območja Jelovice, ki bo omogočal trajnostni razvoj za naravo in ljudi.

Gozdarji za Naturo 2000

V Zavodu Štirna so v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije v projektu LIFE-IP NATURA. SI pripravili izobraževalno serijo Gozdarji za Naturo 2000. V skupno 9 videih in enem priročniku serija predstavi prizadevanja strokovnjakov za upravljanje z gozdom in lastnikov gozdov za ohranitev narave v slovenskih gozdovih. V ospredje postavlja upravljanje z gozdom v Naturi 2000, ki se samo po sebi ne razlikuje bistveno od siceršnjega upravljanja z gozdom.

Naravovarstveni nadzorniki krepili znanje o zavarovanih vrstah gliv

V petek, 15. marca 2024, je v Krajinskem parku Radensko polje potekalo dopolnilno izobraževanje za naravovarstvene nadzornike. Delavnico Prepoznavanje zavarovanih vrst gliv so v projektu LIFE-IP NATURA. SI organizirali v grosupeljskem Centru ohranjanja narave Žabja hiša. Dodatna znanja pri prepoznavanju zavarovanih vrst gliv bodo naravovarstvenim nadzornikom pomagala pri opravljanju neposrednega nadzora v naravi.

Ureditev travniških sadovnjakov pred novo rastno sezono

V obdobju zimskega mirovanja narave sodelavci Kozjanskega parka v travniških sadovnjakih izvajajo številne aktivnosti z namenom njihovega ohranjanja in obnavljanja. Dogodkov prikazov rezi in razmnoževanja sadnih dreves na različnih lokacijah na območju Kozjanskega parka in biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje se je udeležilo prek 190 obiskovalcev.

Ponovno uspešno zaključena Gugalnica

Marca je Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ponovno uspešno izvedlo popis velike uharice na Krasu. Skrb za veliko uharico je tudi letos povezala več kot 180 srčnih ljudi. Sodelujoči so v večernih urah sinhrono popisali celotno območje Krasa in okolice. Preko spletnih kamer lahko tudi v živo spremljate [gnezdenje velike uharice na Krasu](#).

Male želve uspešno prezimile v zaščitenem gnezdju

V začetku poletja 2023 so sodelavci Javnega zavoda Krajinski park Ljubljansko barje z oddajniki opremili več samic močvirske sklednice, da bi ugotovili, kam odlagajo svoja jajca. V njihovih gnezdih, ki so jih pred plenilci zaščitili s kovinsko mrežo, so v začetku jeseni našli mlade želve. V prvih pomladnih dneh so v enem od gnezd našli kar 11 mladičev, ki so uspešno prezimili.

EU in svet

Zakon o obnovi narave: brez zadostne podpore med članicami EU

Predlog zakonodaje o obnovi narave, prve evropske zakonodaje za obnovo degradiranih ekosistemov po vsej Evropski uniji, ki potrebuje zgolj še potrditev Sveta EU, ni prejel zadostne podpore držav članic. Za potrditev zakonodaje bi potrebovali podporo 15 od 27 članic, ki predstavljajo najmanj 65 odstotkov vseh prebivalcev EU.

Evropska komisija Slovenijo pozvala k upoštevanju direktiv o habitatih in pticah

Marca letos je Evropska komisija Sloveniji zaradi neupoštevanja direktive o habitatih in direktive o pticah poslala obrazloženo mnenje. Komisija Slovenijo poziva k zaščiti travišč, travniških ptic in metulja barjanski okarček. Slovenija se mora v dveh mesecih odzvati in sprejeti potrebne ukrepe.

Scenarij zaščite biotske raznovrstnosti Jadranskega in Jonskega morja do leta 2030

Ministrstvo za naravne vire in prostor je v sodelovanju z Občino Izola v okviru projekta Podporne točke za Strategijo EU za Jadransko-jonsko Regijo (EUSAIR) v Bruslju organiziralo dogodek Biodiverziteta in zaščita morja v strategiji EUSAIR. Na dogodku so predstavili enega od možnih scenarijev zaščite Jadranskega in Jonskega morja, skladno z Strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030.

Projekti za ohranjanje narave skupaj s Hrvaško

Spomladi se začne pet novih čezmejnih projektov za krepitev ohranjanja narave, biotske raznovrstnosti in zelene infrastrukture. V projektih, ki bodo potekali do leta 2026, sodeluje več kot 25 partnerjev iz Slovenije in Hrvaške. Za projekte bo v programu Interreg namenjenih več kot 4.000.000 evrov evropskih sredstev.

Nov dokumentarni film o velikem leščurju

V projektu LIFE PINNA, v katerem si za ohranitev školjke veliki leščur prizadevajo partnerji iz Slovenije in Italije, so objavili prvi dokumentarni film o velikem leščurju. V filmu so predstavili ekološke značilnosti školjke ter vpliv svetovne epidemije, ki je povzročila množično umiranje velikih leščurjev. Opisali so tudi zavezanost strokovnjakov za ohranitev školjke ter pomen ljubiteljske znanosti pri tem.

Poročila in publikacije

Koledar dogodkov obeleževanja 100-letnice Triglavskega narodnega parka

Letošnja 100-letnica podpisa zakupne pogodbe za ustanovitev Alpskega varstvenega parka, predhodnika Triglavskega narodnega parka, je pomembna tako za celotno slovensko naravovarstvo kot celotno Slovenijo. Vse dogodke obeleževanja so zbrali v [eno publikacijo](#).

Monitoring rib in piškurjev v letu 2023

Na spletnem mestu Nature 2000 so objavljena poročila državnega monitoringa populacij izbranih vrst rib in piškurjev za leto 2023, ki ga je izvajal Zavod za ribištvo Slovenije.

Lovec

V marčevski številki pojasnjujejo cilje in ukrepe najnovejših lovskoupravljaljskih načrtov za obdobje 2021–2030. Med drugim pišejo tudi o rezultatih spremljanja zdravstvenega stanja divjadi v Sloveniji v lanskem letu ter o gozdarjih arboristih, ki tudi z delom na veliki višini ustrezno negujejo in varujejo drevesne očake in urbana drevesa.

Na navzočnost človeka po raziskavi najbolj občutljive velike zveri

V reviji Nature Ecology & Evolution so objavili rezultate raziskave o vplivu človeških aktivnosti na 163 vrst sesalcev. V študiji je sodelovalo 220 raziskovalcev iz celega sveta, tudi iz Slovenije. Ugotovili so, da so najbolj občutljive velike zveri, ki najbolj spremenijo svoje življenjske vzorce.

Napovednik

10. april 2024, ob 18.00 uri: predstavitev [kratkega filma Življenje dreves](#), Info točka »Ljubljana na poti do ogljične nevtralnosti«, Pogačarjev trg, Mestna občina Ljubljana.

10. april 2024, ob 19.00 uri: cikel predavanj Famnitovi biološki večeri: [Skrivnostna kozača \(Strix uralensis\) kot končni plenilec v gozdnem ekosistemu: od favnističnih popisov do ekosistemskih raziskav](#), AI Vrezec, Univerza na Primorskem in Nacionalni inštitut za biologijo.

18. april 2024: objava [pozivov za zbiranje predlogov LIFE za leto 2024](#), Evropska komisija.

21. april 2024: [voden pohod v Krajinskem parku Goričko](#), Motvarjevci, Javni zavod Krajinski park Goričko.

22. april 2024: svetovni dan Zemlje.

22. april 2024, ob 9.00 uri: [dan odprtih vrat na gozdnih učnih poteh v Sloveniji](#), Zavod za gozdove Slovenije.

23. – 26. april 2024: spletni dogodki [#EULife24 Info Days](#), Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje (CINEA).

25. april 2024: rok za [glasovanje za evropsko nagrado Natura 2000](#), Evropska komisija.

28. april 2024, ob 9.00 uri: izlet [Ali na Goričkem še poje hribski škrjanec?](#), Mačkovci, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije in Javni zavod Krajinski park Goričko.

3. maj 2024: svetovni dan ptic selivk.

6. maj 2024: rok za [oddajo predlogov za kandidate za Nagrado Rada Smerduja 2024](#), Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju ohranjanja narave.

21. maj 2024: evropski dan Nature 2000.

22. maj 2024: svetovni dan biodiverzitete.

24. maj – 9. junij 2024: [Mednarodni festival alpskega cvetja](#), Bohinj, Turizem Bohinj.

27. – 28. maj 2024: [zaključna konferenca projekta EuropaBON](#), Bruselj, EuropaBON.

12. – 14. junij 2024: konferenca [Skupaj za Alpe: ohraniti, povezati in obnoviti](#), Kranjska Gora, slovensko predsedstvo Alpske konvencije in Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanja v Alpah.

24. – 30. junij 2024: [Mladinski ornitološki raziskovalni tabor »Goričko 2024«](#), Goričko, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije.

12. – 21. julij 2024: [Raziskovalni tabor študentov biologije](#), Podbrdo, Društvo študentov biologije.

Narava na kratko

Objavljen je javni razpis za kandidate za državno nagrado na področju ohranjanja narave

Odbor za podeljevanje nagrad Republike Slovenije na področju ohranjanja narave je objavil javni razpis za podelitev Nagrade Rada Smerduja. Državna nagrada za najvišje dosežke, ki pomembno prispevajo k razvoju stroke na področju ohranjanja

narave in k ohranjanju narave bo letos podeljena prvič. Rok za oddajo predlogov je 6. maj 2024.

Botanični vrt Univerze v Ljubljani ponovno prejemnik dveh svetovnih certifikatov

Botanični vrt Univerze v Ljubljani (UL) je ob koncu leta 2023 obnovil certifikat za botanične vrtove. Od 117 vrtov na svetu, ki so za certifikat zaprosili in opravili zahteven postopek preverbe, je certifikat prejelo 94 vrtov. Sredi marca je Botanični vrt UL dobil še certifikat za ohranjanje rastlinskih vrst. Vrtov z obema certifikatoma je na svetu le 18.

Sprejeta je Resolucija o Programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame

Državni zbor Republike Slovenije je v začetku aprila sprejel Resolucijo o Programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame za obdobje 2024–2028. Javni zavod Park Škocjanske jame bo še naprej skrbel za številne tematske, sprehajalne in učne poti, ki bodo obiskovalcu omogočale pristno doživetje značilne kraške pokrajine.

Dopolnitve treh uredb s področja kmetijske politike

Vlada je na 98. redni seji v začetku aprila sprejela novo Uredbo o plačilih za okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027, spremembo Uredbe o neposrednih plačilih iz Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027 in novelo Uredbe o pravilih pogojenosti.

Novosti za soteskanje v soteskah Fratarica in Predelica v sezoni 2024

Novosti pri izvajanju soteskanja v soteskah Fratarica in Predelica v Logu pod Mangrtom v letošnji sezoni prinašata odredbi o omejitvi obiskovanja. Odredbi ([Fratarica](#), [Predelica](#)) sta rezultat tesnega sodelovanja in usklajevanja med različnimi deležniki ter eden od korakov upravljanja soteskanja v Triglavskem narodnem parku.

Inšpektorji za naravo so začeli akcijo nadzorov nad zadrževanjem prosto živečih vrst v ujetništvu

V letošnjem letu bodo inšpektorji za naravo izvedli akcijo usmerjenih nadzorov nad zadrževanjem prosto živečih vrst v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti v živalskih vrtovih, akvarijih, terarijih ali podobnih prostorih.

Opozorilo zaradi povečanega uničevanja mejic in grmišč ter sekanja zarasti ob bregovih voda

Lovska inšpekcija Inšpektorata za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo poziva k upoštevanju določil Zakona o divjadi in lovstvu. Določene aktivnosti so zaradi varstva in zaščite biotopov divjadi ter mnogih zaščitene živalskih vrst sezonsko omejene ali prepovedane.

Travniki so bogat svet

V tokratnem podkastu V imenu narave z Meto Ornik je varstveni biolog Aleksander Kozina, trenutno zaposlen na Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije spregovoril o delu pri projektu LIFE FOR SEEDS. Pojasnil je, zakaj so semenske banke zelo pomembne za ohranjanje narave ter kako prepoznajo primerne travnike za nabiranje semen avtohtonih travniških rastlin. Spregovoril je tudi o tem, zakaj imajo travniki poseben čar.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 (LIFE17 IPE/SI/000011) v Sloveniji sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za naravne vire in prostor ter partnerji. Za vsebino tega biltena so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

enatura@gov.si | [Odjavi se](#)